

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/663/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226320
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112226320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: U., P., so sídlom Q., U. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného J. B. N. U., P. so sídlom Q., Y. X., proti odporcovi: P. D., zastúpená L. P. P. D., so sídlom Q., S. M. XX, v konaní o zaplatenie 750,- Eur a iné s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 03. februára 2015, č.k. 22C/385/2012 - 134, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 750,- Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 150,- Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 9 ods. 1 ,4, § 15 ods. 1 a § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Uviedol, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody na základe nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíval v nerozhodnutí súdu o žiadosti na vydanie poverenia súdneho exekútora vykonaním exekúcie v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote. Odporca žiadal návrh zamietnuť ako nedôvodný. Súd v danom prípade skúmal, či boli dané predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Za nesprávny úradný postup možno považovať aj porušenie povinnosti štátneho orgánu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, ako aj postup v rozpore s platnými právnymi normami. Súdny exekútor podal dňa 19.07.2011 na Okresný súd Trenčín žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 20.03.2012 pod č.k. 62Er/19352011 - 10 predmetnú žiadosť zamietol z dôvodu že exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, pretože priznáva nedovolené plnenie, rozporné s dobrými mravmi. Následne bolo exekučné konanie uznesením zastavené, pričom navrhovateľ ako oprávnený sa ani voči jednému z týchto rozhodnutí neodvolal. Zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora ale zákon v citovanom ustanovení žiadnou zákonnou lehotou nelimituje, čím nebola splnená podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci ako jedného zo zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za vzniknutú škodu, z ktorého dôvodu bolo potrebné

návrh ako nedôvodný zamietnuť. Podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. súd úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože trovy v zákonom stanovenej lehote nevyčíslil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), okresný súd vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že okresný súd vec prejednal v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že navrhovateľ riadne a včas požiadala o zrušenie pojednávania. Navrhovateľ urobil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Poukázal na rozhodovaciu prax iných krajských súdov. Čo sa týka konečného rozhodnutia vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, keď navrhovateľ žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný spis. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti konaním dlžníka. Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov, na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navyše napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil svoje negatívne rozhodnutie rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami, ako v iných svojich rozhodnutiach. Nesúhlasil tiež s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, teda povinný. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je preto vnútorne rozporné a napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. Uviedol, že sú irelevantné úvahy súdu o tom aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil a tiež sú irelevantné úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Všetky a akékoľvek problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére navrhovateľa nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu, svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušené práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v nadväznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávajúcim odôvodnením súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp.zn. III ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku navrhovateľa. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako aj záver, ku ktorým na základe týchto premís okresný súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne aj spravodlivé.

Navrhovateľ založil svoj nárok v prejednávanej veci pre nesprávny úradný postup na tom skutkovom základe, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia po zákonom stanovenej lehote na vydanie poverenia. Súd prvého stupňa žiadosť zamietol uznesením zo dňa 20.03.2012 a exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 19.07.2011. K rozhodnutiu súdu tak došlo 8 mesiacov po doručení žiadosti o udelenie poverenia, pričom dôvodom jej zamietnutia bol nesúlad exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok so zákonom.

Odvolací súd po preskúmaní veci sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že neboli splnené zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu a to pre neexistenciu navrhovateľom tvrdeného nesprávneho úradného postupu.

Krajský súd na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu dodáva, že zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehotu 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovuje zákon na poverenie exekútora na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok a ustálená súdna prax usmerňuje exekučné súdy pred vydaním poverenia materiálne preskúmať, či neexistuje právna nedovolenosť alebo rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu. V prípade materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu je vo všeobecnosti 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, keďže spotrebiteľské právo je jedno z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví súkromného práva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú aj právne predpisy na úrovni Európskeho spoločenstva vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ. A práve preto zákon nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia ani na zastavenie exekučného konania. Ako správne uvádza aj prvostupňový súd, z jazykového, gramatického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak bolo jeho zámerom, aby sa lehota 15 dní vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď.) teda s použitím slova „rozhodne“. Z uvedených viacerých druhov výkladov zákona (gramatický, jazykový, účelový) vyplýva, že je nesprávny výklad navrhovateľa, podľa ktorého je zákonom daná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od doručenia takej žiadosti. Navyac táto lehota sa s účinnosťou od 01.06.2010 nevzťahovala na exekučné tituly uvedené v ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Ex. poriadku, t.j. rozhodcovské rozsudky, o ktorý

exekučný titul sa jednalo aj v exekučnej veci od postupu súdu v ktorej, odvodzuje navrhovateľ svoj nárok v tomto konaní.

Odvolací súd však považuje za potrebné poukázať aj na to, že aj nie každý prípadne zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významným prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prieťahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02, I. ÚS 70/02). V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenia poverenia 8 mesiacov po doručení žiadosti nebolo možné považovať za zbytočné prieťahy.

Navrhovateľ vo svojich návrhoch v podstate žiadal, aby okresný súd opätovne preskúmaval rozhodnutia okresných súdov v exekučnom konaní. Navrhovateľ napadol aj samotné zdôvodnenie predmetného rozhodnutia exekučného súdu, pričom uvádzal, že napáda nesprávny postup, nie nesprávne, resp. nezákonné rozhodnutie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29.06.1999). Takéhoto nároku by sa navrhovateľ mohol domáhať len podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu ako nezákonné zrušené alebo zmenené, čo sa však nestalo.

Napriek vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu prekročenia právomocí exekučného súdu považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z judikatúry Súdneho dvora EU (napr. rozhodnutie z 06.10.2009 „Asturcom“). Uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 3 Cdo 50/2012, pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

K odvolacím námietkam (k majetkovej škode a k nemajetkovej ujme) odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby bolo možné zaoberať sa vznikom skutočnej škody, prípadne ušlého zisku a nemajetkovej ujmy, je potrebné najskôr zistiť, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti odporcu za škodu podľa § 9 ods. 1, ust. § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., a to existencia nesprávneho úradného postupu, resp. zrušenia nezákonného rozhodnutia vydaného v exekučnom konaní. V danej veci však okresný súd ani odvolací súd existenciu toho predpokladu z vyššie uvedených objektívne udržateľných dôvodov nezistil.

Čo sa týka prevažnej väčšiny odvolacích námietok vytykajúcich vady v konaní, odvolací súd nezistil, že by bola navrhovateľovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, prípadne, že by súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ani že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov a že rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ v podanom odvolaní uviedol, že okresný súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces, pretože pred vynesením rozsudku nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení, pretože súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a ignoroval jeho žiadosť o odročenie

pojednávania. Uvedená námietka navrhovateľa je nedôvodná. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 03.02.2015. Predvolanie na pojednávanie prevzal jeho právny zástupca dňa 10.12.2014, teda nielenže bola zachovaná zákonom stanovená 5-dňová lehota na prípravu pojednávania, ale navrhovateľ mal oveľa väčší časový priestor na túto prípravu, mal možnosť pri nahliadnutí do spisu oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to vrátane aj exekučného spisu, ktorý bol súčasťou spisu. Písomné vyjadrenie odporcu bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa spolu s vyššie uvedeným predvolaním na pojednávanie.

Neobstojí tvrdenie navrhovateľa uvedené v podanom odvolaní, že súd vychádzajúc z mylného skutkového stavu bez oboznámenia sa s obsahom ústavnej sťažnosti, nesprávne aplikoval ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. a ignoroval jeho žiadosť o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a námietky zaujatosti sudcu. Ako už odvolací súd vyššie uviedol, okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, no nedostavil sa. Okresný súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti účastníkov.

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania (§ 115 ods.1 O.s.p.), a to tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Keďže účastník môže v konaní vystupovať aj prostredníctvom zástupcu (napr. zástupcu na základe plnomocenstva; § 22 a nasl. O.s.p.) má aj tento zástupca právo osobne sa zúčastniť občianskeho súdneho konania. O možnosti prejednať vec na pojednávaní v jeho neprítomnosti platí to isté, čo platí o samom účastníkovi konania. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, nemožno chápať tak, že súd by nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva. Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka (zástupcu) treba posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania pred súdom je právom účastníka konania, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, a ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni prejednať vec v neprítomnosti účastníka. Súd ale môže žiadosť o odročenie pojednávania posudzovať len z aspektu tých skutočností, ktoré sú prípadne uvedené v žiadosti o odročenie pojednávania.

V návrhu navrhovateľa na zrušenie pojednávania doručenom dňa 29.01.2015 za dôvod pre zrušenie pojednávania (aj pre odvolanie) považuje skutočnosť, že nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu a pridelenie veci nestrannému súdu, pretože nesúhlasí s uznesením krajského súdu o tom, že zákonný sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Žiadal o prerušenie konania do rozhodnutia o podanej sťažnosti na Ústavnom súde Slovenskej republiky.

Na prejednanie veci súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 17.09.2013. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ navrhol prerušenie konania, pričom návrh odôvodnil tým, že z dôvodu práv navrhovateľa na súdnu ochranu, na zákonného sudcu, na nestranný súd a spravodlivý súdny proces, podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť, ktorú súdu predložil ako prílohu k tomuto návrhu. Touto sťažnosťou sa domáha, aby Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval porušenie základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu, na spravodlivý súdny proces a na zákonného sudcu uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19NcC/260/2012 zo dňa 17.10.2012, ktoré bolo vydané v tomto konaní. O tomto návrhu na prerušenie konania súd rozhodol uznesením č.k. 22C/385/2012 - 47 dňa 17.09.2013. Toto rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím súdom a nadobudlo právoplatnosť dňa 30.07.2014. Súd opätovne vo veci nariadil pojednávanie na deň 02.12.2014. Dňa 27.11.2014 bol súdu doručený opätovný návrh navrhovateľa na zrušenie nariadeného pojednávania, a pričom tento návrh odôvodnil tým, že doposiaľ nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu. Zároveň navrhol, aby súd z rovnakých, teda identických dôvodov, ako uviedol vo vyššie uvedenom prvom návrhu na prerušenie konania, konanie prerušil. V rovnaký deň bol súdu doručený aj v poradí tretí návrh navrhovateľa na prerušenie konania z iných dôvodov. Súd vzhľadom k týmto skutočnostiam pojednávanie odročil a o týchto návrhoch na prerušenie konania

rozhodol uznesením zo dňa 03.12.2014. Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie. Súd vytýčil termín pojednávania na deň 03.02.2015. Dňa 29.01.2015 bolo súdu doručené elektronické podanie, obsahom ktorého je opätovný návrh na prerušenie konania, ktorý je obsahovo identický s návrhom na prerušenie konania zo dňa 12.09.2013 a s návrhom na prerušenie konania zo dňa 27.11.2014. O týchto návrhoch na prerušenie konania bolo súdom ako je uvedené vyššie rozhodnuté. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ opätovne podal návrh na prerušenie konania (jeden návrh bol podaný už tretíkrát a druhý návrh druhýkrát, pričom o jednom z nich už bolo raz aj právoplatne rozhodnuté a proti poslednému rozhodnutiu, ktorým o rovnakých návrhoch súd rozhodol podal navrhovateľ aj odvolanie), o ktorom už bolo rozhodnuté, súd na opätovný návrh na prerušenie konania neprihliadal. Vzal tak do úvahy ustanovenie § 6 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého v konaní postupuje súd tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

O odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového súdu rozhodol odvolací súd uznesením pod č.k. 6Co 662/2015 zo dňa 27.10.2015 tak, že toto potvrdil, ako vecne správne. Odvolací súd uvádza, že otázka, či je navyše pôvodne (nie v súčasnosti) konajúci sudca vylúčený z dôvodov, uvádzaných navrhovateľom aj v ústavnej sťažnosti, bola právoplatne vyriešená postupom podľa § 14 a nasledujúcich O.s.p.. Preto ani prípadné prebiehajúce konanie o ústavnej sťažnosti, týkajúcej sa uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 19NcC/260/2012 nemôže byť podľa názoru odvolacieho súdu bez existencie odkladu vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia, zákonným dôvodom na prerušenie konania ani zrušenie pojednávania. Navyše, odvolací súd z úradnej činnosti zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti navrhovateľa rozhodol uznesením č.k. I. ÚS 250/2013-10 zo dňa 30.04.2013 tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde), čím pominuli (a neexistovali už ani v čase rozhodnutia súdu) skutkové okolnosti od ktorých odvodzoval navrhovateľ dôvodnosť svojho návrhu na prerušenie konania, opodstatnenosť ktorého videl v ním podanej ústavnej sťažnosti. K námietke navrhovateľa, že súd predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania, proti ktorému podal odvolanie, odvolací súd uvádza, že v zmysle § 171 ods. 2 O.s.p. je uvedené rozhodnutie o prerušení konania vykonateľné pred nadobudnutím právoplatnosti. Ďalej krajský súd dodáva, že vzhľadom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania vecí vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu je správne, ak prvostupňový súd uprednostnil princíp hospodárnosti a rýchlosti konania, ktorého nedodržanie je navrhovateľom tvrdeným vecným dôvodom podania samotného návrhu. V konečnom dôsledku ako bolo už vyššie uvedené ústavný súd o sťažnosti navrhovateľa rozhodol, čím pominuli, resp. v čase rozhodovania súdu už neexistovali skutkové dôvody od ktorých odvodzoval navrhovateľ opodstatnenosť podaného návrhu na prerušenie konania. Súčasne pre úplnosť odvolací súd dodáva, že procesné práva účastníka nie sú samoúčelné. Procesné práva súvisia s všeobecným chápaním základného práva na súdnu ochranu, ktorá sa prejavuje vo vyjadrení účelu O.s.p., ktorým podľa § 1 je zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na dodržiavanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb. Podľa názoru odvolacieho súdu uplatnený návrh navrhovateľa v danej veci, ako aj v mnohých analogických prípadoch v rámci celej republiky, možno považovať za zneužívanie práva, jeho šikanózný výkon, ktorý sa prejavuje aj v procesných obštrukciách v uvádzaných konaniach, odďaľujúcich rozhodnutia vo veci samej. Opakované, obsahovo identické návrhy na prerušenie konania sú zjavne vyjadrením snahy o ďalšie oddialenie meritórneho prejednávania a rozhodnutia veci. V súlade so zásadou iura novit curia je potrebné si uvedomiť účinky navrhovateľom žiadaného postupu aj z toho hľadiska, že zdĺhavosť konania v princípe predlžuje stav právnej neistoty druhého účastníka do tej miery, že sa jeho právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (mutatis mutandis I. ÚS 66/03). Odvolaciu námietku navrhovateľa o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa tak vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Z uvedených skutočností vyplýva, že v návrhu uvedený dôvod zrušenia pojednávania nebol dôvodný. Podľa názoru odvolacieho súdu v zhode s názorom okresného súdu riadne predvolaný navrhovateľ (splnomocnený zástupca) neuviedol žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa nemohol pojednávania zúčastniť. Okresný súd preto správne pokračoval v konaní. Navrhovateľovi nebolo postupom okresného súdu odňaté právo zúčastniť sa pojednávania, oboznámiť sa s obsahom spisu, zúčastniť sa vykonávania dôkazov a vypočuť si prednesy navrhovateľa a následne sa k nim vyjadriť a prípadne navrhnuť, označiť a predložiť ďalšie dôkazy. Tohto práva sa navrhovateľ sám svoju neprítomnosťou na pojednávaní bezdôvodne vzdal.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa uvádzanú v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca, túto považuje odvolací súd za nedôvodnú. Navrhovateľ namietol zaujatosť všetkých sudcov Okresného súdu Trenčín, ktorým je prejednávaná vec náhrady škody, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom toho istého súdu. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že prejednávaná vec bola od začiatku konania pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi L. A. L. (ktorá však v dôsledku prechodu na súd vyššieho stupňa vo veci nerozhodovala), ktorá nebola uznesením krajského súdu č.k. 19NcC/260/2012 zo dňa 17. októbra 2012 vylúčená z prejednávaní a rozhodnutí danej veci. V dôsledku následného prerozdelenia spisov, bol Pokynom č. 21/13-II. Spr. 214/2013 spis pridelený dňa 14.02.2013 na prejednanie a rozhodnutie veci T. V. B., ktorý ako zákonný sudca o návrhu vecne rozhodol. Zákonný sudca T. B., ktorému bola vec pridelená dňa 14.02.2013 vo svojom vyjadrení k námietke uvádza, že vo veci sa necíti byť zaujatý.

V danej veci navrhovateľ zaujatosť odvodzuje zo skutočnosti, že sám prvostupňový súd ako štátny orgán bol škodcom v spore medzi navrhovateľom a štátom a tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcu tohto súdu rozhodoval predmetný spor, v čom vidí zaujatosť sudcu vzhľadom na jeho pomer k veci a k účastníkom konania.

Súdnu praxou sa ustálilo, že pomer k veci môže vyplývať predovšetkým z priameho právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci. Tak tomu je v prípade, keď sudca by bol sám účastníkom konania, na strane navrhovateľa alebo na strane odporcu, alebo v prípade, že by rozhodnutím súdu mohol byť priamo dotknutý na svojich právach. Vylúčený je tiež sudca, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania pri prejednávaní veci. Sudcov pomer k účastníkom alebo k ich zástupcom môže byť založený predovšetkým na príbuzenskom, či inom obdobnom vzťahu. Do úvahy prichádza i vzťah ekonomickej závislosti napr. v súvislosti s vedeckou, pedagogickou, či inou publikačnou činnosťou sudcu, v súvislosti so správou vlastného majetku a podobne.

Samotná skutočnosť, že súd prejednáva vec náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tohto súdu v inej veci, hypotézu právnej normy ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. nenapĺňa. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že podľa článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Práve osobitosť vzťahu sudcu k štátu umožňuje sudcovi konať a rozhodovať nezávisle a nezaujato vo všetkých veciach, teda aj vo veciach týkajúcich sa štátu, s ktorým tento vzťah po dobu výkonu svojej sudcovskej funkcie má, ako aj veciach týkajúcich sa súdu, na ktorom aktuálne vykonáva svoju funkciu. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných priťahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci (celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí). Takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť. Len sama skutočnosť, že sudca vykonáva svoju činnosť na služobnom úrade, z ktorého nesprávneho úradného postupu navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok, nemôže bez ďalšieho aj vzhľadom na objektívne hľadisko vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k veci zakladajúci pochybnosti o jeho nezaujatosti by za daných okolností v tomto konaní mohol byť naplnený vtedy, ak by mal ten istý sudca prejednať žalobu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená jeho vlastným postupom v posudzovanom konaní, poprípade postupom iného sudcu či sudkyne, ku ktorým by bol zákonný sudca vo vzťahu osoby blízkej. Existencia takýchto okolností zistená nebola.

Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany navrhovateľa dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávaní a rozhodovaní vo veci vzhľadom na pomer k veci a účastníkom konania. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov navrhovateľa. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu, nemôžu byť ani úvahy navrhovateľa založené na skutočnosti, že prvostupňový súd svojím nelegálnym konaním

(nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane navrhovateľa, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie.

Vzhľadom na uvedené, navrhovateľom uplatnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. nie je dôvodný.

Nepravdivé je tvrdenie navrhovateľa, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.. Poučenie o uvedenom procesnom práve a zároveň povinnosti mu bolo dané písomne spolu s predvolaním na prvé pojednávanie dňa 17.09.2013, ktoré riadne prevzal dňa 14.08.2013.

Pokiaľ sa navrhovateľ vo svojom odvolaní domáha z hľadiska skutkového deja jedinečnosti daného deja, ktoré okresný súd vo svojom rozhodnutí odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje on ako odporca, odvolací súd zdôrazňuje, že samotný návrh ako aj podané odvolanie sú z väčšej časti zmätočné a nezakladajú sa na skutkových zisteniach, väčšina odvolacích dôvodov navrhovateľa sa nevzťahuje na prejednávany prípad, nezodpovedá skutočnému stavu, ide o kopírované návrhy a odvolania. Napríklad odvolací súd zistil, že nie je pravdou tvrdenie navrhovateľa v odvolaní, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, že sa vo veci nenariadilo ani neuskutočnilo ústne pojednávanie, že ústavný súd doposiaľ nerozhodol o ústavnej sťažnosti pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorého výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., že súd konštatoval porušenie práva a pod..

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy nevplyvajú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.